

ជំពូក ៦

ដំណើរការយាននាវា សម្រេចការអប់រំ សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា : សារៈសំខាន់របស់ គុណភាព

ប្រព័ន្ធអប់រំមួយមានគុណភាពខ្ពស់ ឬទាបអាចវាយតម្លៃបានអាស្រ័យលើថា តើ ការអប់រំនោះឆ្លើយតបនឹងគោលបំណងដែលបានកំណត់បានកំរិតណា។ រដ្ឋាភិបាល អង្គការអន្តរជាតិ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល គ្រូបង្រៀន គ្រួសារនិងសិស្សប្រហែលជាមានការយល់ឃើញបែបនេះទេ។ ប៉ុន្តែសម្រាប់អ្នកទាំងអស់ខាងលើពីតដោយយល់ឃើញថា គោលបំណងរបស់អប់រំមានយ៉ាងហោចណាស់ ២ ដែរគឺ : បង្កើនពុទ្ធិ និងលើកកម្ពស់ឥរិយាបថ និងសីលធម៌ដែលអាចចាត់ទុកថាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ក្លាយខ្លួនជាពលរដ្ឋល្អ និងសម្រាប់ជីវិតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសហគមន៍។

ការវាយតម្លៃអំពីគុណភាពត្រូវគិតដល់សមធម៌ផងដែរ។ ប្រព័ន្ធអប់រំដែលមានវិសមភាពយេនឌ័រ ឬការរើសអើងប្រឆាំងនឹងគ្រូមណាមួយដោយសារជនជាតិ ឬវប្បធម៌ខុសគ្នាគឺជាប្រព័ន្ធអប់រំដែលគ្មានគុណភាព។ ការទិតទំឱ្យមានសមធម៌មានន័យជាការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ។

របាយការណ៍នេះសង្កត់ធ្ងន់ថា ការអប់រំដែលមានគុណភាពគឺជាការអប់រំដែលធ្វើឱ្យមានការកែប្រែយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងចក្ខុវិស័យដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍទូទៅពីការអភិវឌ្ឍសុខភាពល្អប្រសើររហូតដល់ការបង្កើនប្រាក់ចំណូលឱ្យបានច្រើន និងអភិវឌ្ឍសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ច។

ដោយគ្រាន់តែសង្កត់ធ្ងន់លើគោលដៅបរិវិស័យ ដូចជាសកលកម្មអប់រំបឋមសិក្សា នោះការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នាមិនអាចសម្រេចបានទេ។ តាមទស្សនៈគោលនយោបាយ ហេតុផលចម្បងមួយគឺថា នៅក្នុងប្រទេសជាច្រើនលើពិភពលោក គម្លាតដ៏ធំនៅតែមានរវាងអ្នកដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សាពិសាលា និងអ្នកដែលមានចំណេះដឹង និង ចេះគិតគូរពិចារណាពិតប្រាកដ។

តារាងទី ៦.១ : ស្ថានភាពគុណវិស័យ និងបរិវិស័យនៃការចូលរួមនៅបឋមសិក្សា

សិក្សា	ប្រទេស	ក្រុមប្រទេស	%សិស្សចុះឈ្មោះ (អាយុ៦-១៤)	%សិស្សនៅរៀន រហូតដល់ថ្នាក់ទី ៥	%សិស្សរៀនចប់ ហើយ មានជំនាញអក្សរមា	អត្រាចុះឈ្មោះចូលរៀន ពិតនៅបឋម មុនធ្វើតេស្ត
SACMEQ (1995)						
តេស្តរៀនអានថ្នាក់ទី ៦	ម៉ាឡាវី	១០០	៩១	៣១	៧	៦៩
	ម៉ូរីស៊ូស	១០០	៩៩	៩៨	៥២	៩៩
	ណាមីប៊ី	១០០	៩៧	៧៤	១៩	៨៤
	សា.រ. កងហ្សានី	១០០	៨៧	៧០	១៨	៥៤
PIRLS (2001)						
តេស្តរៀនអានថ្នាក់ទី ៤	កូឡុំប៊ី	១០០	៩៨	៦០	២៧	៨៧
	ម៉ូរ៉ូកូ	១០០	៩៩	៧៧	៥៩	៨១
PASEC (Mid 1999)						
តេស្តភាសាបារាំងថ្នាក់ទី៥	ប៊េតិណាហ្សាសូ	១០០	៣៥	២៥	២១	២៨
	ការមរូន	១០០	៨៨	៤៥	៣៣	៧៣
	កូដឺវ៉ែ	១០០	៦៥	៤៥	៣៨	៤៩
	ហ្គីនី	១០០	៤៨	៣២	២១	៣៦
	ម៉ាដាហ្គាស្កា	១០០	៧៨	៣១	២០	៦៣

តារាងទី ៦.១ បង្ហាញពីខ្នាតនៃការវាស់វែងបញ្ហានៅក្នុងប្រទេសអាហ្វ្រិក និងអាមេរិកឡាទីនមួយចំនួន។ តារាងនេះបង្ហាញថា នៅពេលដែលអត្រាចូលរៀនសរុបកើនឡើងនៅប្រទេសជាច្រើន មានអ្នករៀនចប់មួយចំនួន តូចប៉ុណ្ណោះបានរៀនចេះដូចដែលបានកំណត់ដោយស្តង់ដារអក្សរមាជាតិ។

ជាដាច់ខាត សម្រាប់ប្រទេសទាំងអស់ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងទី ៦.១ មានកុមារតិចជាង ២ ភាគ ៣ រៀននៅថ្នាក់ទី ៤ ដល់ថ្នាក់ទី ៦ ដែលមានចំណេះដឹងអក្សរមាដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងស្តង់ដារជាតិ ទោះជាមានអត្រាចុះឈ្មោះចូលរៀនសរុបនៅប្រទេសទាំងនោះច្រើនជាង ៦៥% ក៏ដោយ។ គោលនយោបាយដែលព្យាយាមឱ្យបានសម្រេចអត្រាចុះឈ្មោះឱ្យបាន ១០០%នៅប្រទេសទាំងនោះ

នឹងនាំឱ្យមានការគិតមិនដល់អំពីតម្រូវការសិក្សារបស់សិស្ស និងមិនបានសម្រេចផលប្រយោជន៍ពិតប្រាកដនៃការសិក្សារបស់ក្មេងមួយចំនួនធំដែលមិនមានចំណេះដឹងពិតប្រាកដដូចដែលបានកំណត់ដោយស្តង់ដារជាតិ។

រដ្ឋាភិបាលដែលព្យាយាមលើកកម្ពស់គុណភាពសិក្សារបស់សិស្សក៏ដូចប្រទេសលំបាកជាច្រើនដែរ ជាពិសេស នៅប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលតិច។ នៅប្រទេសទាំងនោះ ថ្នាក់រៀនមានសិស្សច្រើនហើយគ្រូមានការអប់រំតិច។ វិធីសាស្ត្រមួយគឺការកំណត់ស្តង់ដារអក្សរមាចាំបាច់ដែលសិស្សត្រូវគ្រប់គ្នានិងសាលាទាំងអស់សង្ឃឹមថានឹងសម្រេចឱ្យបាន។ ប៉ុន្តែក៏មានការប្រុងប្រយ័ត្នផងដែរថាការសង្កត់ធ្ងន់លើស្តង់ដារអក្សរមាអាចជាការកំហិតដល់សកម្មភាពផ្សេងទៀត។

នៅឥណ្ឌា អ្នកគ្រូម្នាក់កំពុងជជែកលេងជាមួយសិស្ស

© O. FOLLMI/RAPHO

របាយការណ៍នេះពណ៌នាអំពីគោលនយោបាយដែលមិនហួសពីសមត្ថភាពរបស់
ប្រទេសក្រីក្រខ្លះៗធនធាន និងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការសម្រេចការអប់រំសម្រាប់ទាំង
អស់គ្នា។ គោលនយោបាយចាប់ផ្តើមពីអ្នកសិក្សា និងសង្កត់ធ្ងន់លើភាពសម្បូរ
បែបនៃការរៀន និងបង្រៀនដែលគាំទ្រដោយស្នូលដ៏ស្រាវជ្រាវដែលបង្ហាញពីអ្វី
ដែលមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់សាលា និងគ្រូ។ កត្តាមួយចំនួន ដូចជា កម្មវិធី
សិក្សាចំនួនម៉ោងសិក្សា វិធីសាស្ត្របង្រៀន និងសម្ភារសម្រាប់រៀន និងបង្រៀន
ត្រូវបានគេ ផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងពិសេស។ ការវិនិយោគលើគ្រូបង្រៀន
និងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀនគឺការវិនិយោគដ៏សំខាន់ដូចដែលបង្ហាញយ៉ាង
ច្បាស់ដោយបទពិសោធន៍មកពី ប្រទេសមួយចំនួនទៀត។ ការដឹកនាំសាលា
និងឱកាសសម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ទៅវិញទៅមកមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់
សម្រាប់ដំណើរឆ្ពោះទៅរកវប្បធម៌គុណភាព។

ការកែទម្រង់គុណភាពដែលមានជោគជ័យទាមទារ
ឲ្យមានតួនាទីដឹកនាំដ៏ខ្លាំង របស់រដ្ឋាភិបាល។ ទោះបីជា
ជំនួយបរទេសអាចបង្កើនធនធានគ្រប់កំរិត និងជួយ
ដល់ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធអប់រំ ក៏ដោយវាមិនអាចមាន
ប្រសិទ្ធភាពដោយពុំមានគម្រោងសង្គមសម្រាប់លើក
កំពស់អប់រំ ឬអ្នកខាងក្រៅអាចរៀបចំគម្រោងបែប
នេះបានទេ។ ដំណើរការនយោបាយនៅក្នុងប្រទេសគឺជាអ្នកធានាឲ្យការកែទម្រង់
មានជោគជ័យ។ ប្រសិនបើគាំទ្រឲ្យមានការកែប្រែជំនួយបរទេសអាចនឹងជួយឲ្យ
មានដំណើរឆ្ពោះទៅសម្រេចការអប់រំសកលប្រកបដោយគុណភាព។ ■

ដំណើរការនយោបាយ
នៅក្នុងប្រទេសអាច
ជាអ្នកធានាសម្រេចជោគ
ជ័យលើកំណែទម្រង់

ទំនាក់ទំនងគ្នារវាងធាតុផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងការអប់រំអាចជួយលើកកម្ពស់គុណភាព
។ ជាញឹកញាប់ ធាតុទាំងអស់នេះត្រូវបានគេធ្វើមិនដឹងមិនច្នៃស្នាប៉ុន្មានរដ្ឋាភិបាល។
ការអប់រំកុមារតូច និងកម្មវិធីអប់រំជំរុញឲ្យមានការកើនឡើងគុណភាពជាទូទៅ
និងការសិក្សាមួយជីវិត។ អក្ខរកម្មលើកកម្ពស់ការប្តេជ្ញារបស់មនុស្សពេញវ័យ
ចំពោះការអប់រំកូន។ គោលនយោបាយដែលឆ្លើយ
តបនឹងតម្រូវការយេនឌ័រជួយលើកកម្ពស់គុណភាព
អប់រំ និងលទ្ធផលនៃការសិក្សាដោយផ្ទាល់។

ដំណើរការនយោបាយ
នៅក្នុងប្រទេសអាច
ជាអ្នកធានាសម្រេចជោគ
ជ័យលើកំណែទម្រង់

To order the EFA Global Monitoring Report 2005
 The Report is for sale online at: <http://unesco.org/publishing>

Yes I wish to order copies of the Education for All - THE QUALITY IMPERATIVE
 EFA Global Monitoring Report 2005 (ISBN: 92-3-103976-8)
 Price: € 24 x =
 Plus flat postage rate for any order: €4.57
 Total

Delivery address:
 Last Name: First Name:
 Address:
 City: Postcode: Country:

Payment enclosed
 Cheque* Visa Eurocard Mastercard
 Card number: Expiry date:

*Cheques to the order of UNESCO Publishing in Euro drawn on a bank established in France.

Please send this order form to:
 UNESCO Publishing, 7 place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SE, France
www.unesco.org/publishing e-mail: publishing.promotion@unesco.org fax: +33 1 45 68 57 37

របាយការណ៍សង្ខេប

គុណភាពស្ថិតក្នុងបេះដូងរបស់អប់រំ។ គុណភាពមានឥទ្ធិពលលើខ្លឹមសារមេរៀនដែលសិស្សរៀន មានឥទ្ធិពលលើសកម្មភាពរៀន លទ្ធផលនៃការសិក្សា និងមានឥទ្ធិពលលើប្រយោជន៍ដែលសិស្សទទួលបានពីការអប់រំ។ ដើម្បីធានាថា សិស្សសម្រេចការសិក្សាបានល្អ និងមានជំនាញ និងតម្លៃគុណធម៌ដែលសិស្សអាចយកទៅប្រើតាមជួរវប្បធម៌ស្ថិតក្នុងរបៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់ប្រទេសនីមួយៗ។ ដោយរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនព្យាយាមពង្រីកអប់រំមូលដ្ឋាន រដ្ឋាភិបាលទាំងនោះត្រូវប្រឈមមុខនឹងកាតព្វកិច្ចមួយដែលត្រូវបំពេញគឺ ត្រូវធានាថា សិស្សត្រូវរៀនក្នុងសាលាឲ្យបានយូរគ្រប់គ្រាន់ដើមស្រូបយកចំណេះដឹង និងពុទ្ធិយកទៅប្រើក្នុងសង្គមដែលវិវត្តយ៉ាងលឿននេះ។ ការវាយតម្លៃបង្ហាញថាការធានានេះមិនទាន់ធ្វើបាននៅប្រទេសជាច្រើន។ របាយការណ៍នេះយកភស្តុតាងបានពីការស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងកត្តានានាដែលកំណត់អំពីគុណភាពមកវិភាគ ហើយរបាយការណ៍នេះបានគូសបញ្ជាក់ច្បាស់អំពីគោលនយោបាយគន្លឹះសម្រាប់លើកកម្ពស់សកម្មភាពរៀននិងបង្រៀន ជាពិសេសនៅប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។ របាយការណ៍នេះក៏តាមដានអំពីជំនួយអន្តរជាតិជួយដល់វិស័យអប់រំ និងតាមដានការរីកចម្រើនឈានទៅសម្រេចគោលដៅទាំង ៦ របស់ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ដែលកាលពីឆ្នាំ ២០០០ មានប្រទេសប្រមាណ ១៦០ បានប្តេជ្ញាអនុវត្តឲ្យបាន នៅវេទិកាអប់រំពិភពលោក។

រូបថតលើក្រប
 កុមារក្នុងថ្នាក់រៀនមួយនៅសាលាទីងទីហ្គីក្រែន ប្រទេសម៉ាលី ដែលក្នុងថ្នាក់នោះមានគ្រូតែមួយនាក់គត់បង្រៀនសិស្ស ៦៥ នាក់។